

Pridplata na cijlu god 3 for. na pol god 1 for. 50 nov. na četverf. 75 nov.
Za Srbiju 30. 15, 7/4 grosa. Izlazi svake Nedjelje jedanput.



Pisma svakoverstna predmeta molimo na uređništvo uputiti.
Nepisanim neprimamo

God. II. U Kalači

U Četvrtak 16. Studena 1871.

Broj 46.

Narodnosti u devetnaestom stoliću.

IV.

U magjarskoj ima i taki ljudih koji kad nabrajaju ona zla koja se sad po njima prite društvenom životu, kakoni vele, virsko nehajstvo, ultramontanizam, pariška komuna grablježiva sebičnost, no vrhu svega borba narodnosti — navadno zaključuju time : da se ovi zalah ne straši magjarska, već njima je briga kako će se proti ovi ograditi francuska, nimačka i inglezka. No s ovima nećemo se upuštati u razgovor jel ovi odaju : da svoju domovinu nepoznaju. Naša je želja koju proboriti s onima ljudma: koji u borbi narodnosti uvidjaju jedno zlo, koje se takodjer i svetog Stipana kraljevini priti. Po nama ova borba takoje naravna, ko u prolitje pokret sveg raztila, kad sunce ograni. Dok je po sustavu Feudalnom gospodovalo preimućvo, donle niko nije vlado sa svojom imovinom i osobom, već je svim time vlado zakon, kako ga je stvorilo preimućvo, pak plod zemlje, i stvor rada dililo — medju ljudih, koji su tako u kaste bili razdiljeni ko vojnici u pukovnie.

Al od kako se sunce slobode rodilo i dan je po svaku imovinu i osobu svanuo, sad ovom nerazpolaže zakon na temelju preimućva osnovan, već zakon na temelju kršćanske ljubavi razvijen, koji veli : kako meni tako i tebi, trud meni trud i tebi, porez od mene porez i od tebe, svakom svoje u svaćem onom, što može i umi sebi zavriditi pamećom ili rukama.

Dakle kakoje po svaku pamet i ruku sloboda otvorena da u granicah zakona društvena, državna, ćudoredna ili virskog sve ono zasluži što može i umi : takoje ta ista sloboda otvorena i po svaku narodnost, jel ako je slobodno jednoj osobi u svojem jeziku razgovarat i pisat, tako mora biti slobodno i svim tima osobama, to isto ćiniti koje jednim jezikom govore. Dakle borba narodnosti nije drugo već tražba onog prava, koje je po svaku osobu u zakon nastanjeno ; da može misliti, govoriti, i tvoriti. A svaka osoba, dakle i narod cio samo po svojem jeziku može misliti govoriti i tako onda mudro i umitno tvoriti. Ko to nevidja on može biti ućen i mudar ćovik, al njegova ućenost i mudrost, po sadanje ljudstvo toliko koristi, ko lanskog lita svitlost i vrućina sadanjoj sitvi. Divit se moramo što imade ljudi na svitu koji misle : da se što i danas može održati, što nije na postelji slobode osnovano ; već šteje na uzglanici preimućva upokojeno. Ćudimo se zato jel nepoznajemo ćovika, koji bi smio ulogu na se primiti : da na polju umnom obrani gospodstvo jedne narodnosti na sužanstvu druge. A što se neda braniti s razlozi uma, to nije slobodno htiti u državnom životu održati, jel to nebi drugo bilo već usilovanje, a ovo podgojava tajnu ogorćenost, koja će prije ili posli planuti u osvetu, košto spasitelj kaže : sila silu uzbudjiva, koji mać uporablja maćom će poginuti.

DOMAĆI POSLOVI.

Na magjarskoj Dieti opravljaju zakon s kojim će se Lov uredit, zadnje vrime, za postaranje da u magjarskoj ne izgine divjačina, gdi je već mnogi poljodilac kosu, krojač makaze, čizmár šilo ostavio samo da što ulovi. Da se ono hrane skupi i proda, što samo u malom M. potroše hrti, priko cile godine; to bi sigurno izrasla takva svota, s kojom bi se zadovoljio jedan pošten učitelj, kojibi više obio prag škulski nego pijanski, pa bi se ona od naravi dobra dičica malo upitomila, koja su sad baš kao divii pačići. No i gospodarići bi se malo zauzdali pa nebi priko i uzduš gazili sitve siromašni ljudih.

Dakle u ozbilu izdadoše putnicu g. Beustu, i gr. Andrašyu pozvaše u Beč. Kažu da su Bausta veoma poštivali, zato mu sad i veliki i mali nimci svoje sažaljenje izjavljaju, slaveni pak iz srca sričan nut žele.

Al vele jedne i to baš nimačke Novine, da g. Beust nema Tibura kuda bi se na odmor povratio, i da muje zato ponudjeno poklisarstvo Londonsko koje je on zahvalno primio, ta sa ondašnjim premierom Gladstonom prošaste godine u jednu tikvu su duhali, i sav svit od francusah odtudjivali. No i zavridio je vele nimci nagradu g. Beust jerbo je on silu pomogao: da su prusi svoja krila priko sve nimačke razastrli, i da su austrijski nimoi nad kormilom i nad blagajnom u obćini — srizu, i državi sami gospodovali. Po Austro-Ugarsku silne su takodjer zasluge Beustove; ta prije njega svaki je čovik mislio: da je Austria kadra i na svojih noguh ići, a od kakoje ona sirota njegovi rukuh dopala, od to doba — uvik se o tom govori: da se valja u naručje rusko ili prusko baciti, ako hoćemo da još koju godinicu bratinski (t. j. da svaki narod na svoju ruku gazduje) priživiti, i danas već dospilismo do onog stupnja snage državne, da i g. Dr. Falk očituje svoje očajanje prama života Austro-Ugarske veleć: da čovik na kom se uvik druga rana otvori, kad se jedna zaliči — nemože duga života biti. No to je sav svit znao da g. Andrašya i Beust ako doduše i nisu prijatelji, al su za jednom svrhom težili, i jedan o drugog se oslonjali, da se ono što su zajedno sazidjali snjima zajedno ne strovali — dakle kad sad šitijemo: da je misto g. Beusta, Gr. Andrašya nastupio, to svaka duša može znati: da će Austro-Ugarska i nadalje u prijašnjem svitlom stanju obstojati, pak će samo od g. Gortschakoffa ili g. Bismarka tih dvajuh knezah, onog ruskoga a ovog pruskog Kancellara zavisiti, kad da povuku lanac, koji su Austro-Ugarskoj oko vrata zavili, i pristane živiti. Da so rus i prus na njenoj lešini bratinski podile, jel da oni rado dile — to svaki znade — kojije pozornim okom pratio razvijanje oba carstva.

Drugi pak koji žele da ji za mudrie smatramo vele: premdaje je g. Andrašya u Magjarskoj tako lipo ukrotio sve narodnosti, da već sada ni to netraže, čim ih ista magjarska ponudila svojevoljno po zakonu od 1868. godine, pridje u Cislahtavu i tamo upitomi čese poljace i slovence, pak će onda u mah postat umjerenii i i ti Hrvati, i biti će po svoj Austro-Ugarskoj mirna Bačka. No drugi još mudrii govore: u cislahtavii je feudalizam t. j. veleposednikom, i ultramontanizm t. j. ljudem koji scine, da za čovika nije povoljno svojim umom mudrovat, već valja pameti u svaćem samorodud izavid Talianske zajmiti, rogovi zdravo narasli, po njima bi dakle bila Andrašyeva zadaća da ih malko uzbje. A tredi koji od sebe mudrie nepriznaju — misle: da je u Austro-Ugarskoj

parlamentarna uprava u pogibel došla, jerbo se konservativni — t. j. — koji vole na dvi stolice i onda sidit, kada vide da drugi uz njih stoji — spregli sa proletari t. j. — onima ljudma: koji bi volili iz tudje blagajne u svoje žepove trpati, studjeg tavana mečove nositi, i u kući koju nisu trudom svojim zidjali stanovati, samo neka netriba raditi, vele dakle: triba te mriže pomrsiti, kojese konservativci i proletari nanizali, da se kako god ustavna sloboda u njih neuplete i nepogine. No mi baš neoplakivamo odlazak drugčie velepoštivana g. Julia Andrašye, samo nam je žao što misto Beča nije u Terebeš otišao, jel ovako Bog bi dao da neostane u Beču i u Pešti pri starom t. j. nutarnje narodnostice se razjidjivat, a iztok sve većma od Austro-Ugarske otudjivat. Ta Srbi i Rumani su već okrenuli ledja Austro-Ugarskoj, a Bošnjaci Hercegovci i Bugari su već davno uvidili: da o njihovom spasu i razvitku neradimo. Al šta je fajde novinari magjarski su zaslipili — kad siroti slaveni samo svoje kućevno pravo zaistu — onda se digne strašna graja u novinarstvu, konda je sva domovina upaljena, a kad nimci Banat i Bačku svojom nazivlju, pod naslovom južne magjarske ko n. p. skupština učiteljska u Temišvaru i kad se tako lojalni pokazivaju: da ni jednu rić magjarsku neće da prislušaju, onda to neće ni jedne novine magjarske spomenuti — ta toje sve u redu, buduć da to šogor čini, koji od davna gladi bradu magjaru, pak mu za ljubav još i brk pušti, samo da ne opazi magjar kakomu navlači pruske plundre. Evo ih opet sad u Čatadu drža će svoj nimački Tag. — Kako govori „Pest. Lojd.“ — da se uzme kašika iz rukuh Hrvatah (no Hrvati još moraju biti i u Banatu krivi) koji su dosad to bože kajmak banatski skidali, i prida kormilo uprave, i ključ od blagajne u ruke nimačke. No da se kakogod magjari iz drimeža neuzbude, to ih umiriva „Pest. Lojd.“ da nemisle konda bi Banatske švabe plamen narodnosti gonio, već je samo i jedino nagon posebne obrane, proti gujah Hrvatskih. Dočeka će mo: da će magjari i to povirovati; ta nimac je višt kao u prastaro vrime Jakov, obuće magjarsko odilo t. j. privrni svoje ime — pak miris je magjarski, mah je i osto pod kožom magjarskom pravi nimac, on se tako uzpne na svakojaka dostojanstva — on osvoji najlipše zvanie na svitovnom i crkvenom polju — kucajuć u prsa kakav je on magjar! dočim mu je i srce i duša, žena i dite — misuo i želja, sva težnja i radnja nimačka ostala. I sve se smijucka kad magjar i slaven pali kuću jedan drugom vrh glave — misleć, tako se opravlja put po kojim će se prus u nidra Austro-Ugarske povoljno ušetat.

Nama je za ministarskog prodsidnika naminjen g. Lonyaia bivši financialni ministar, njegova državnička načela još nisu posvuda poznata, toliko znamo: da je Diakova stranka uz njeg pristala, ipak čeka će mo dailh posebno izjavi.

SVITOVANJE PROSTOGA PUKA O PRAVNIM POSLOVIMA

od jednoga pravnika.

(Produženje.)

All, kad se pismo kako izdaje, valja dobro paziti i narudnost spuštanjeg obilka izprave; to jest nužno je, da pismo onako koji ga izdaje, tako isto i onaj protivu koga svidoči — nerucno piše i potpiše; ako pak samo potpiše, ili kril misto potpisa imena metne, u ovakim slučajju nužno je da se još dva svidoka potpišu i posvidoe,

da je zaista ime ili križ potpisan. Na primer namirnica (kvita) od dignuti i primljenih novacah samo tako važi i svidoči ako je dotični, koje novac primio svojeručno pisao i potpisao, inače samo tako služi kao potpuno svidočanstvo, ako su još dva svidoka potpisana; isto tako i obveznica (obligacija) i ma kakvo drugo pismo što je samo jedno lice potpisalo; ali taku izpravu ili pismo koje više njih izdaju, kao što su dvostrani ugovori (kontrakti) što obadve pogodjajuće se stranke izdaju, nužno je da ih još i dva svidoka potpišu i potvrde, buduć da je sadržaj dvostranih ugovorah samo jedna strana pisala. Osim ovih, sve izprave i pisma, po kojima se neganuće dobro kupuje, prodaje ili uzaloži i po kojima se kakva služnost nabavlja, daje ili prima — sve ove izprave, pismah valja prid dvama svidokama izdati i potpisati; jer inače — ma da dotična strana pripozna je istinitost pisma, u gruntovnici se dotično dobro nemože pripisati, već samo ubilježiti.

Tamo gdje su zemlje vrlo razkomadane, a inače i kod veći zemljaka se dogodi, da je jednom ili drugom posidniku zbog ugodnog upotribovanja svoje zemlje — nužna služnost zemlje brazdaša svoga. Pita se: šta je to „služnost zemlje?“ Služnost se zove tako pravo, po kojim je posidnik zemlje, kuće ili ma kakvog neganućeg dobra, dužan trpiti i snositi, štogod na dobru svome na korist drugoga koga. Na primer: Petar je dužan trpiti na svojoj zemlji da Pava priko nje igje na koli na svoju zemlju, t. j. da se na uslugu Pavlovu put otvori na Petrovoj zemlji; ili naprimer: Petar je dužan trpiti, da Pava kome svoje na Petrovom bunaru poji, ili da Pavlova živina na njegovoj zemlji pase.

Ako se služnost, koja se na drugoga koga zemlji upotribljava, zemljištu kakvim odredi, to se ovo pravo zove „služnost zemljišna“ — ako se pak ovo pravo na kuću ili kućište čije odnosi, zove se: „kućna služnost“ — ako pak služnost ili pravo služnosti nepripada neganućem dobru već licu ili osobi (personi) kakvoj, onda se zove: „pravo lične (personalne) služnosti“. Na primer: posidnik kuće kakve, prema kuće komšije — susida — to pravo ima, da komšija kuću svoju više u visinu zidjati nemože; ovo se zove kao što smo rekli: „kućna služnost“ ako pak, naprimer, pripada kome pravo neganuće čije dobro neograničeno, u svemu uživati: ovo se zove „pravo služnosti uživanja“; ako pak kogod ima pravo, kakvo dobro samo za svoje lice ili samo za se: ta se zove: služnost upotribljenja ili hasne“. — Razlika medju služnosti zemlje ili neganućenosti kakve, i medju služnosti lične — personalne služnosti — stoji u tim, što pravo služnosti, koje se kakvog zemljišta tiče, prilazi sa zemljištom i na dotične buduće posidnike; a služnost lična pak, smrtju dotične osobe ili lica, i ako je za vrijeme upogodjena, istečajem istog vremena nestaje.

Pravo služnosti može se steći i dobiti na temelju ugovora kontrakta, ili temeljom posljednje uredbe — testamenta, ili pak u slid sudske odluke — sentencije — i ubilježjem u gruntovnici (grudbuku); istina, da se može pravo služnosti i brez uknjiženja u gruntovnoj knjigi steći, ali u ovakim slučajju, ne prilazi pravo služnosti na slidećeg kupea, koga se samo oni tereti tiču, što su u gruntovnici ubilježene; zbog toga, ako je uživatelj prava služnosti rad da mu je isto pravo osigurano, neka nepropusti svoje pravo odmah uknjižiti — intabulirati.

Od velikog je značaja i veliku ulogu igra u svakdanjem životu „pravo nasliđstva“: ostavštine. Ostavština

se zove, svokupno pravo i dužnosti kakvog pokojnog umrlog čovika. A pravo nasliđstva zove se ono pravo, po kojim stupa ko, u pokojnoga u svokupna i prava i dužnosti, ili u dio kakvi istih pravah i dužnostih, na primer, u polovinu, trećinu i. t. d. izuzevši lične — personalno — dužnosti i pravah, koja smrtju nestaju. Na primer, pokojni je bio učitelj, zvaničnik ili duhovnik i. t. d. i kao takvi je vuko platju, ili kakvo dobro uživao; ili pak kao sluga, bio je pogodjen kod gazde i gospodara kakvog, ili je bio zanatlija, pak je primio na se kakvu radnju: čizmar, čizme; stolar: stol i. t. d. da će isti posao zgotoviti. Ovaki pak umru, i s njima nestaju, dužnosti i obvezanosti, koje su bile skopčane sa licom, osobom njevom. Ali posljedice onih pravah i dužnostih, koje se tiču imovine, novacah — prilaze i na njeve nasliđnike. Pokojni — naprimer — kao zvaničnik, priživio je onaj dan, kad je vlastan bio platju svoju dignuti, ali je nije primio; ili u zvanovanju svome, dužan je kakvu naknadu; ili kao rukodilac — zanatlija svršio i uradio je naručen posao, ali platju nije primio; ili pak, ako naručenu radnju nije dobro udesio i pokvario je, pak zbog toga je naknadu štete dužan i. t. d. sva ova prava i dužnosti prilaze i na nasliđnike.

(Slidi.)

KUĆNI POSLOVI.

U Temešvaru, miseca Listopada. Vrime od dana do dana prolazi. No hodamol i mi s' vrimenom? Toje drugo pitanje. Godina, i već više je prošlo, od kako nisam ni rič piso, ni zahvalio vaše srdačno dobrodušje za izvešt osičkog knjigara, po kojem sam zapatio veoma koristan rečnik Šulekov, kojimi je sad, — a još biće vrlo hasnovit u učenju našeg milog — već zaboravnosti pridata — jezika; naše najveće blago, koje od pradida još uživamo; i kojeg ako zaboravimo, izgubismo i znak, s kojim bi mogli još pravično stupiti, pojaviti se, i postojati medju drugi plemenitog duha narodih. Istina, dosad nam je duh bio izkvaren po tudjim, zato valja da se okanim svakog tudjinskoga duha, koji nam krv i narav, a potim i život truje; i treba nam se s' svom snagom nakamiti i prigrliti svoje, kao najveću svetinju, što ju imamo na ovom svitu! Badava tajali mi ili kazali mi smo ovo — ono; al nas svaki bistro misleći za bunjevce drži. Ipak onda, nijeli to sramota materinski jezik temeljito neznat? Jest i vrlo! Al to valda medju našima nebi virovali, di se svaki drži za svašta, samo za onog ne — šta je. Al samo nek metne jedan korak medju tudjine, paće iskusit, kakva je to velika sramota svoju narodnost zatajati. Zalosno je dakle, što se glikoji od braćah pritvaraju, izkrenostje najlipša. Ako ljubiš svoju narodnost, nemoraš tudju mrziti.

Josip Mamušich, bogoslov.

Bajmok, 7-og Studena. 21-og Rujna učitelji iz našeg okruga bili su zazvani na godišnju običajnu skupštinu u Čantavir, tusmo se iskupili i iz Kalače date zadatke iztolmačene sa sobom odneli — najpriasmo u crkvi Duha Svetog pomoć zaprosili, i posli toga u škuli se skupili knda je malo kasnio i okružni škulski nadziratelj g. Ivan Lux podjašprist sa svojim duhovnim pomoćnikom došao, i srdačno pozdravio prisutne učitelje otvori sidnicu govoreć: da je teško zvanie učiteljsko ipak ako u ovoj našoj trnjavoj zvanii budemo uztrpljivi, i marljivi

toćemo sigurno do cilja dostignuti! — Za tim su pisana rišenja pokupljena i nikoja prištivena. Kojom prigodom jeste očitovano: da selo ni malo brigu ne vodi sa svoji sinovi, i nešaljei marljivo u škulu — već se po polju marvaše, no i o tom se razgovaralo: kako bi gđi koji čovik slao svoje dite u učionu, al kad prvo nema odila, a drugo pak ni knjige pera arti je nisu kadri nabavit sirdmasi ljudi — na ovo ustavši predsjednik, i okružni nadzornik G. Ivan Lux, ko pravi kršćanin, i duševni domorodac, koji je ne samo ričom, već i dilom pripravan pokazati da nosi na srcu našega puka izobraženje, položi veledušno 52 frta ko fundatiu, da se te svote kamata svake godine na sirotu dicu potroši — koje glavnice rukovodjenje pridato je na poglavare čantavirske, uz nadzirenje bilježnika — koji baš u skupštini bivši srčanom radošću primi se i u ime sela lipo zafali, na ovo su učitelji i svi koji su na skupštini bili izjavili želju: da Bog da našoj miloj domovini još više ovakvi pobožni misnikah — i duševni prijateljah za puka izobraženje — nek gospodin Bog razastre blagosov sverhu njega — i pozivi ga mnogo godina!! na poslidku uvedeno je jedno 30 dice i Albe Lukić bajmački učitelj pridava oim račun izpitivauću dicu od 1 do 20, na svršetku ovog apita okružni nadzornik g. podjašprišt: dali imamo kakve tužbe — i kako ove postaše izredjane, ohećah: da će sve za malo vrimena urediti govoreći: neka Bog samo da zdravlje, za puka izobraženje izliću i poslidnju kap krvi!!

Gábor Mrković Dželatov učitelj bunjevačke učione.

R A Z N E V I S T I.

— G. Andrašya sad već vanjski posala ministar odgovorio je na interpelatie, gg. Helfy i Kol. Tisza, nas nije izdovoljio, jerbo ako i nismo čekali da će se znat opravdat, al to smo ipak mislili: da će se umno braniti — no to nije po našoj nadi izpalo — jel u duljem govoru ni malo više nije reko: no da je magjarska nagoda u pogibeli stala, tobože zato: što su Česi izjavili, da je odobravaju — al od čega su i odstupiti gotovi bili — a tu nagodu kano najčvrstii državni magjarski temelj — do kapi krvi valja braniti. G. Tisza je u mah svoju nezadovoljnost izjavio.

— Ministar nutarnji poslova opominje da se nitko nesmiye drugčie naputit u Francusku, već najpre — neka po konsulu ili poklisaru Francuskom dade svoju putnicu podpisati.

— Naša dobra kraljica će zimu provesti — pod milom podnebjom grada Nizze.

— Tuže se Francusi u pokrainah koje su nimci adnektirali — da ih ovi strašno gone, ako neće da se ponimče to moraju iz svoje rodjene domovine da se iz sele.

— U Talian skoj silni su požari, u Americi gore sume priko mnogo milja zemlje, varoši i salaši se medju ovima nalazeći u pepeo obraćaju, jedva se utrnio glas od žalosnog požara varoši Chikago — pak već puče drugi ne manje tužan o vatri — koja je opustila varoš Manistor u pokraini Michigan, šteta je na 114 miliuna dollara ocinjena mnogi su i ljudi izgorili.

— Bisnilo austrijski nimaćah već takoje uzavrlu, da u Beću nisu primili izvištaj dobrovoljni prinesakah, za izmetnutu dičicu, jerbo je po česki pisan bio, na što su česi izjavili — da akoje takva bratinska sloga to

će oni u buduće svako redovno nimačko pismo natrag odpraviti.

— Česki listovi izjavljaju — da se više nikad neće s ministarstvom namirivat, ako se započela nogodba neizvede, već upravo s njihovim zakonitim kraljom.

— Austrijski ministar B. Kellersperg, nije jednog mnienja s Gr. Andrašyom, ovaj želi namiriti Poljake, a onaj nije rad da se i jedan zubac iz kola centralističkog izbie.

TRGOVINA I OBRTNOST.

Subotica 10. Stud. (u petak). U poslidnje vrimo kako su ranjska izvišća sa svitskih trgova malo ustupnula (u cini udarila natrag (osobito iz Engleske i Belgije, stala je bila i kod nas rana u cini; no kako ovih dana malo bolja izvešća stigoše — ujedared odmah podiže se i kod nas cina, tako pored vrlo hrdjavog vrimena pošto je od jedanaest sahati noću ne pristano do u jutru velika kiša padala, plaćala se rana po slideću cinu: žito 5 fr. 50—75 n. raz 3 fr. 80 n. — 4 fr. ječam 2 fr. 50—60 n. kukuruz 2 fr. 80—85 n. zob 1 fr. 70—80 n. a. vr. požunac.

Cinjenik peštanski 11. Stud. Vuna nije prominila cinu. — Svinji hranjenici magj. 27½—28½ n. izabrane 29¾ n. za iznos 30 n. — Mast za sad 32—33 fr. za kasinu 33 fr. — Slanina 33—34 fr. — Šljive bosn. 12—12¾ fr. u žaku 12½—12¾ fr. Srbs. u sudu 11½ fr. — Med 23—24 fr. Slav. 22¾—23¼ fr. Banat. 20 fr. Žut. 19 fr. Šomogj. 18—18½ fr. — Vosak 92—93 fr. Slav. 98 fr. — Šišar prvevrst 13⅝ fr. srid. 12½ fr. — Pekmez 12—12½ fr. maž. — Orasi 12—13 fr. lišnj. 8½ fr. maž. — Paprika stara 21—32 fr. m.

CINA RANE. Pešta, 11. og Studena. Čisto žito banatsko: 81 fnt. 6 fr. 30—40 nov., 87 fnt. 7 fr. 10—15 n. tisansko, peštansko, stol.-biogr.: 82 fnt. 6 fr. 35—45 n., 87 fnt. 7 fr. 15—20 n.; — bačvansko: 83 fnt. 6 fr. 30—40 nov. 84 fnt. 6 fr. 70—80 nov. — Raž 78—79 fnt. 3 fr. 85—90 nov. — Ječam 68—70 fnt. 2 fr. 55—65 nov. — Zob 45—48 fnt. 1 fr. 95 nov. — 2 fr. — Kukuruz, požunac 80 fnt. 3 fr. 90 n. — 4 fr. 5 n. — Uzimajuć fnt. polag djumr. maže.

Baja, 11. og Studen. Čisto žito: 83 fnt. 5 fr. 80 n. srid. 80 fnt. 5 fr. 70 n. Napolica 78 fnt. 4 fr. srid. 76 fnt. 3 fr. 90 n. — Raž 76 fnt. 3 fr. 80 n. srid. 75 fnt. 3 fr. 70 n. — Ječam 66 fnt. 2 fr. 60 n. drug. 63 fnt. 2 fr. 50 n. — Zob 45 fnt. 1 fr. 80 n. drug. 44 fnt. 1 fr. 70 n. — Kukuruz 90 fnt. 3 fr. 40 nov., sve po požunac.

Visina vode dunavske.

Pešta 11. og Studena: 3' 3" nad 0.

Požun 11. og Studena: 2' 0" nad 0.

Kiša neprikidna, blato do vrata.

Poruke uredništva.

Subotica: G. Š. Šaljem. — Valja se zapregnuti. G. * mi ce mo neumorno raditi zlotvori neka buncaju. G. A. M. dostaje garavo — ipak imenovanim šaljem. Djelatnosću — valja zlotvorom pričiti prag. Na branik. — Novi-Sad: G. P. Dobro došli. — Vaškut: Skoroću drugo poslat, da se prikuva. — Bajmak: G. M. pismom ću odgovoriti. — Požega: A gđi si mi dragi Bunjevče? Nepristaj tvoje malane nje govati.